

सुक्ति-सुधा

जीवन दुःखपूर्ण छ जहाँ आसु लिएर वाँच्युछ । - लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा

सम्पादकीय

ओलीको रिस सुकुम्बासीमाथि

सर्वोच्च अदालतको परमादेशबाट बनेको शेर बहादुर देउवा नेतृत्वको गठबन्धन सरकारले अधिल्लो सरकारका निर्णय र नियुक्तिहरू बदर गर्न थालेको छ । प्रतिनिधिसभामा विश्वासको मत पाएपछि पहिलो निशाना गण्डिको र लुम्बिनीको प्रदेश प्रमुख पदमुक्त भए । अन्य प्रदेशका प्रमुख कहिले हटाउने हो भनेर करेर बसेका छन् । प्रदेश प्रमुख सबैभन्दा असुरक्षित र मर्यादाहिन बनाउने काम भएको छाकोपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले गरेका कामको राजनीतिक बिरोध नगरि त्यस सरकारले गरेका निर्णय खारेज गर्ने, नियुक्त पदाधिकारी हटाउने, सचिव सरुव गर्ने देखि विवादास्पद व्यक्तिलाई महत्वपूर्ण ठाउंमा नियुक्त दिएको छाकोपी ओली सरकारको निर्णय बदर गर्ने निहुँमा भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान गर्न गठन गरिएको आयोग नै खारेज गरेको छ । ०७६ चैतमा एमाले नेता देवी ज्ञातीको अध्यक्षतामा बनेको केन्द्रीय आयोग र पछि जिल्लाहरूमा बनेका आयोगका पदाधिकारीलाई हटाउँदै सरकारले भूमि आयोग खारेज गरेको छ । यो निर्णयले भूमिहिन दलित, सुकुम्बासी र जगाधर्मी पुर्जा नपाएका जनतालाई निराश बनाएको छ । एमालाले यस निर्णयप्रति आपत्ति जनाएको छ । आयोग खारेजीको विरोधमा प्रदर्शन समेत भएको छ । सरकारले कुन वर्को पक्षमा छ भने बहसको विषय बनेको छ ।

नेपालमा भूमिसम्बन्धी समस्या छ । राजनीतिक पार्टीले चुनावमा भूमि समस्यालाई जोडेका साथ उठाउने गरेका हुन । भूमिहीन किसान, गरीब किसान, सार्वजनिक पर्ती जमिनमा जोतभोग गरिरहेका तर त्यस्तो जमिन आफ्नो स्वामित्वमा नभएकाले व्यावहारिक समस्यामा परेका केही उदाहरण हुन । अर्कातिर हजारौं वर्षदेखि संरचनागत थिचोमिचोमा परेका भूमिहीन हुन पुगेका दलित छन्, जसलाई सर्विधानले नै एकपटक आवासका लाग्न जमिन उपलब्ध गराउने वाचा गरेको छ । यस्ता किसानमध्ये एकथरी आपै थातथलोमा पुर्याई जमिन भएर पनि किसानी गरिरहेकाहरू छन् । अर्काथरी विभिन्न समयमा जीविकाको खोजी गर्दै ऐलानी पर्ती जमिनमा सेरे जोतभोग गरी गुजारा चलाउनेहरू छन् । सरकारले नै बाढीपहिरोपीडिको पुनर्वासका लाग्न भनेर बस्ती बसाएको तर जमिनको लालपूर्जा नदिएकाले भूमिहीन देखिएका किसानका पनि आफै पीडा छन् । भखीरै सहरेमुख रहेको चुरे र तराई क्षेत्रका राजमार्ग छेउछाउका बस्तीमा पनि जमिनको स्वामित्व नभएका तर घरपसल या व्यवसाय गरेर सार्वजनिक जमिन उपभोग गरिआएकाहरूको लाखाँ परिवार छन् । पंचायत कालदेखि अहिलेसम्म चुनावी मुद्दा बनेको समस्या सबै मिलेर हल गर्नुपर्नेछ ।

यस्ता सबै प्रकृतिका समस्याको खोजबिन गरी जोतभोग र स्वामित्वको वास्तविकता पता लगाएर सबैखाले भूमि समस्या हल गर्न भावै ऐनसेमेत ल्याएर अहिलेको भूमि आयोग बनाइएको थिए । यसले आफैले भन्दा पनि स्थानीय तहका माध्यमबाट काम गर्ने नीति लिएको थिए । यस क्रममा १० लाखभन्दा बढी किसान र भूमिहीन या अव्यवस्थित बसोवासीको लगत संकलन र केही हदसम्म जग्ना नापाँचको काम पनि सकिएको थिए । यही समयमा आयोग विघटन हुँदा यो समस्या थप लामो समय बलिभने र चुनावी मुद्दा कायमै रहने देखिन्छ । तीन-चार पुस्तोरेखि जमिनको उपभोग गरेका तर स्वामित्वको अभावमा व्यावहारिक समस्यामा परेका परिवार र सुकुम्बासी भूमिहीन परिवारलाई मात्र यसको मर्का थाहा हुँन् । सबै सरकारले भूमि समस्या हल गर्ने र भोट तान्ने प्रयास नगरेका होइनन् । यसबीच एक दर्जनभन्दा बढी सुकुम्बासी आयोग बनेको छन् । दुई लाखजीतले पुर्जा पाएका छन् । तर, सुकुम्बासीको संख्या घट्नुको साटो बढिरहेको छ ।

अर्कातिर राजनीतिक दलहरूले आफ्ना कार्यकर्तालाई जागिर खुवाउने, भूमि राजनीतिका माध्यमबाट भोटका कलस्टरहरू बनाउने र निर्वाचनमा भूमि वितरणको नारा दिएर मत माने रोगी चलान जारी छ । देउवाले ओलीले नियुक्ति गरेका र एमाले कार्यकर्ता आयोगमा रहेको नाममा देशको समस्यालाई पन्छाउन गम्भीर भूल हो जियकि फेरे आयोगले थालेको कामले निरन्तरता पाउने गरी तत्काल आयोग पुर्नगठन गरी त्यसमा राजनीतिक लाभ बाँडफाँड हुने शैली अपनाएर तत्काल काम आरम्भ गर्न जस्ती छ बिरालोको रिस खनियाँमाथि भने जस्तो व्यबहर हटाउनुपर्छ ।

तपाईंको आज

मैष	शत्रुको भय	तुला	सत्कार मिलेछ
वृष	सम्मान मिलेछ	वृश्चिक	झेला बहुने
मिथुन	सहयोग मिलेछ	घनु	कार्यमा सफलता
कर्क	मन चञ्चल	मकर	अप्रत्यसित लाभ
सिंह	मानसिक तनाव	कुम्भ	शारीरिक झेला
कृष्ण	आर्थिक समस्या	मीन	व्यापारमा लाभ

हरिसिद्धि भविश्यताणी केन्द्र
पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेन्का लागि सम्झनुहोस् ।

वत्यजत्तु पीडितलाई राहत

पोखरापत्र संबाददाता

म्यादी, २१ साउन

व्यञ्जनामुको आक्रमणबाट पशुधनको क्षति व्यहोरेका यहाँका कृषकले रु पाँच लाखभन्दा बढी राहत पाएका छन् । डिभिजन वन कार्यालयले आर्थिकवर्ष २०७७/७८ मा २५ कृषकलाई रु पाँच लाख चार हजार राहत वितरण गरेको हो । निमित्त डिभिजनल वन अधिकृत सन्तोष खानाले चित्रवाको आक्रमणबाट मरेका ५३ पशुका धनीलाई सो राहत रकम उपलब्ध गराएको जानकारी दिएको छ । प्रदेश सरकारको कार्यालयले आर्थिकवर्ष २०७७/७८ मा २५ कृषकलाई रु पाँच लाख चार हजार राहत वितरण गरेको हो । निमित्त डिभिजनल वन अधिकृत सन्तोष खानाले चित्रवाको आक्रमणबाट मरेका ५३ पशुका धनीलाई सो राहत रकम उपलब्ध गराएको जानकारी दिएको छ ।

रोपनी जग्नाको सद्वर्भाना गरेका छन् । बिरुवा उत्पादन, वृक्षरोपण, हेरालुका लागि मझाले राहुयाटको प्रवर्द्धक तुदी पावले रु १४ लाख र रुपूर्ण ग्राहीलाई रु पाँच लाखभन्दा बढी राहत पाएका छन् । डिभिजन वन कार्यालयले आर्थिकवर्ष २०७७/७८ मा २५ कृषकलाई रु पाँच लाख चार हजार राहत वितरण गरेको हो । निमित्त डिभिजनल वन अधिकृत सन्तोष खानाले चित्रवाको आक्रमणबाट मरेका ५३ पशुका धनीलाई सो राहत रकम उपलब्ध गराएको जानकारी दिएको छ । पर्यटन पूर्णधारतर्फ घोडेपानीबाट प्रारिवाराही ताल जोड्ने साइकल र घोडापार्मार्का साथै चरा अवलोकनस्थल तथा घोडा बाँध्ने तबेला निर्माण गरिएको छ । खोपा लेकमा विश्रामस्थल, टोडेकोमा बन्धोजस्थल, हिस्तानको फ्लूबारीमा गुराउँस उद्यान, घारादीको व्यावाहारीही तालमा 'कुट्टे ट्रेल', पछेमा शौचालय, शीतलवासमा हाँत उद्यान निर्माण गरिएको छ ।

जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा अंतिक्रमण भएको सात हेउटर वन फिर्ता लिई तीन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूलाई हस्तान्तरण गरेको छ । गत वर्ष वन अपराधसम्बन्धी दुई मुद्दा दायर, तीनको अनुसन्धान जारी र पाँच मुद्दामा कारबाही तथा जरिवाना गरिएको छ । एक लाटोको सेरो र एउटा स्थालको उद्धार भएको छ । तर वन अधिकृत खानाले बताउनुभयो । बाढीले आशामा रात बिरुद्ध वितरण गरेको बासालाई तालमा ग्रान्ट भएको छ । एक लाटोको सेरो र एउटा स्थालको उद्धार भएको छ । तर वन अधिकृत खानाले बताउनुभयो ।

जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा अंतिक्रमण भएको सात हेउटर वन फिर्ता लिई तीन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूलाई हस्तान्तरण गरेको छ । गत वर्ष वन अपराधसम्बन्धी दुई मुद्दा दायर, तीनको अनुसन्धान जारी र पाँच मुद्दामा कारबाही तथा जरिवाना गरिएको छ । एक लाटोको सेरो र एउटा स्थालको उद्धार भएको छ । तर वन अधिकृत खानाले बताउनुभयो । बाढीले आशामा रात बिरुद्ध वितरण गरेको बासालाई तालमा ग्रान्ट भएको छ । एक लाटोको सेरो र एउटा स्थालको उद्धार भएको छ । तर वन अधिकृत खानाले बताउनुभयो । बाढीले आशामा रात बिरुद्ध वितरण गरेको बासालाई तालमा ग्रान्ट भएको छ । एक लाटोको सेरो र एउटा स्थालको उद्धार भएको छ । तर वन अधिकृत खानाले बताउनुभयो ।

निर्माणधीन मझाले राहुयाट आयोजनाले ९० र राहुयाट जलविद्युत आयोजनाले ३० र राहुयाट जलविद्युत आयोजनाले ३०

पाँच महिनामै सकियो गम्बाको पनःनिर्माण

बागलुङ, २१ साउन

पुःनिर्माण थालेको बौद्ध गुम्बा पाँच महिनामै सम्पन्न गरिएको छ । भूकम्पले क्षति पुर्याएको बागलुङ नगरपालिका-११ रायडाँडास्थित शान्ति बौद्ध बिहार गुम्बा पुःनिर्माण प्रारम्भ गरेको पाँच महिनामै सकिएको राष्ट्रिय पुःनिर्माण प्रारिकरण जिल्ला आयोजना कार्यालयले रु २३ हजार ८८९ बेरुजु असुलउपर गरेको छ । काठ बिरुद्ध गुम्बा अभिवृद्धि क्रापात रु १७ लाख ५०, प्रशासनिक सेवा शूलकबाट रु ७१ हजार आम्दानी गरेको वन डिभिजन कार्यालयले रु २३ हजार ८८९ बेर

